

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Max Papart, het leven als een soort collage

Stigter, S.

Publication date

1998

Document Version

Final published version

Published in

Kunstbeeld

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Stigter, S. (1998). Max Papart, het leven als een soort collage. *Kunstbeeld*, 22(4), 61.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

MAX PAPART het leven als een soort collage

Het Musée d'art moderne de la Ville de Paris en de National Gallery in Londen zijn slechts twee van de musea die werk van de Franse kunstenaar Max Papart in hun collectie hebben opgenomen. Hij is een pionier geweest in het ontwikkelen van nieuwe grafische technieken en nu wordt er voor het eerst werk van hem geëxposeerd in Nederland. Bijzondere drukken zijn samen met hun zogenaamde 'maquettes' te zien in de eind vorig jaar geopende Galerie Van der Straeten in Amsterdam.

Max Papart, die in 1911 in Marseille is geboren en in 1994 in New Orleans stierf, heeft een belangrijk deel van de ontwikkeling van de moderne kunst in Frankrijk van dichtbij meegemaakt. De schilderijen van Matisse en Braque roken nog naar de verf toen hij ze in galleries zag en werk van Klee kon hij al bewonderen als het nog maar net in Parijs was aangekomen. Deze kunstenaars hebben veel invloed gehad op de schilderijstijl van Papart. Ook de legendarische 'Exposition surréaliste internationale' van 1938, waar Dalí zijn 'Regentaxi' had neergezet en Duchamp 1200 kolenzakken aan het plafond had opgehangen, heeft diepe indruk op Papart gemaakt en hem altijd tot dadastische en surrealistische collega's aangetrokken. Papart had onder zijn kennissen veel beeldende kunstenaars, maar ook dichters en schrijvers. Voor hun uitgaven maakte hij dikwijls etsen of aquatinten ter illustratie, zoals bij 'Le Jour des Temps' van zijn goede vriend Jacques Prévert. Al

vroeg verdiende Papart de kost met werk op grafische ateliers en in de loop der tijd leerde hij vele

druktechnieken kennen. Gedurende de periode 1969-1973 heeft hij zelfs lesgegeven op de grafiekafdeling van de Université de Paris VIII-Vincennes.

Papart is vooral bekend geworden door zijn techniek met carborundum, het 'procédé Goetz', dat hem door Henri Goetz zelf is bijgebracht. Sindsdien is Papart zich ook in zijn vrije werk steeds meer op de grafische kunst gaan richten. Door verschillende technieken in één werk toe te passen, krijgt de grafiek van Papart een heel eigen karakter. Er is weken aan één plaat gewerkt en het afdrukken is een ingewikkeld proces. De gedeeltes die met de carborundumtechniek zijn bewerkt, geven een 'pasteus' reliëf in het papier en soms bestaat het papier waarop gedrukt wordt zelf al uit een collage.

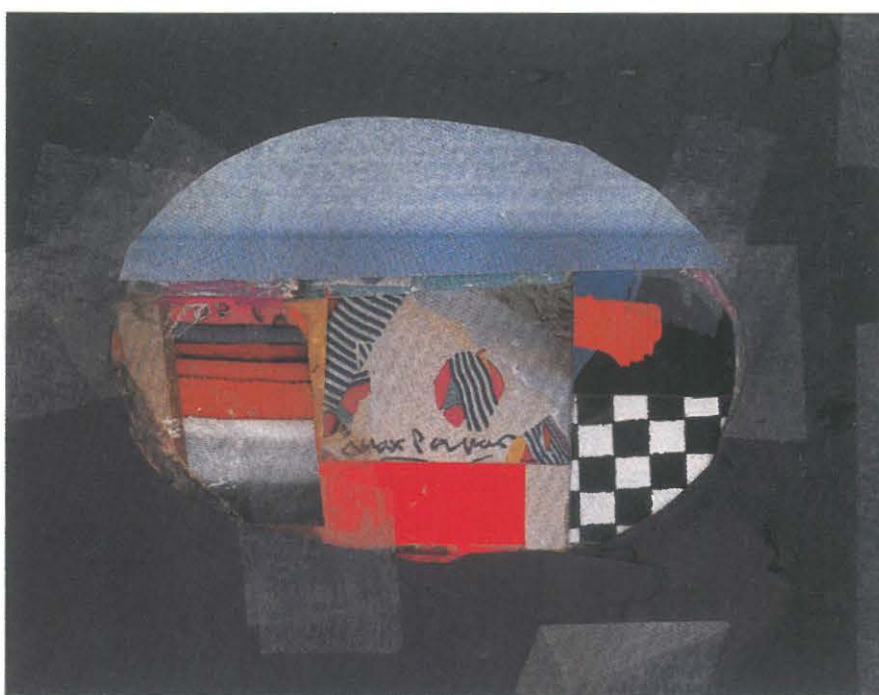
MAQUETTES

De collagevorm is kenmerkend voor het kleurige werk van Papart. Aan zowel de schilderijen als de grafiek ligt duidelijk een uit papier samengestelde basis ten grondslag. De diverse tekens en patronen op de verschillende vlakken waaruit de compositie is opgebouwd, tonen stukken van behang, een krant, inpakpapier, een affiche, notenschrift, een brief, stof, een tijdschrift, eigenhandig beschilderd papier of zelfs een reproductie van een schilderij van

een bekende meester. Papart heeft net zo lang zitten schuiven met deze ingrediënten tot hij de perfecte compositie had, die hij vervolgens naar eigen inzicht naschilderde of overbracht op de drukplaat. Zo bestaat er van al het werk van Papart een kleine 'maquette'. Lange tijd waren die in kartonnen dozen opgeborgen, totdat hij werd aangespoord om deze voorstudies te beschouwen als goed en volwassen werk. Dat is ook het geval: het zijn in feite de originelen van zijn schilderijen en zijn grafiek. Het artistieke proces heeft al uitdrukking gekregen in deze kleine composities, die soms met plakband of een speld bij elkaar worden gehouden. Max Papart zag het leven ook als een soort collage. De snelheid waarmee je je van de ene naar de andere cultuur kunt verplaatsen en het fragmentarische karakter van alles waar je even van kunt proeven, inspireerden hem. In zijn schilderkunst en grafiek worden deze ideeën weerspiegeld met behulp van de maquettes, die eigenlijk het echte resultaat zijn van Paparts verbeelding.

Sanneke Stigter

Max Papart van 18 april t/m 7 juni in Galerie Van der Straeten, J.W. Brouwersstraat 12, Amsterdam (wo t/m za van 12.00-18.00 uur, 1e zo v.d. maand 13.00-17.00 uur)

▲ Max Papart: Maquette, zonder titel, ongedateerd, collage, 8,5 x 7,2 cm

◀ Max Papart: Maquette, zonder titel, ongedateerd, collage, 12 x 9,5 cm